

Szerkesztőségi iroda:
Nagyberek, 1-2. sz. sz.
Zapolya-utca 1-2. sz. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleiss Fer. Pál könyvnyomdája
Nagyberek, Zapolya-utca 1-2. sz. sz.
hová a hirdetések, az elírások és a lap szétválasztásához való felrakások intézendők.
Telefon 21. sz. sz.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felkeltő szerkesztő: Dr. Brájier Lajos.

Előfizetési árak:
Egy évre ———— 24 kor.
Fél évre ———— 12
Negyed évre ———— 6
Egy hónapra ———— 2
Egyenlő számban 8 fill.

Hirdetések
A kiadóhivatalban fogadtatnak el azonnal az összes hirdetés kiadásában.

Megjelentek
Ezen és másnapok kivételével minden nap kiadunk 5 óránál.

Nagyberek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 167. szám.

Szombat, július 23

Iskoláink mult évi beszámolója.

Nagyberek, július 23.
III.

A népoktatási törvény revíziója. — Az áll. elemi népoktatás értesítője.

Az 1868. évi XXXVIII. a népoktatásról szóló t.-c., melylyel a kiegyezés után megkezdődött nemzeti közoktatásunk nagy rendszerének egybeállítása, hosszú idők küzdelmének volt az eredménye. Még a 18-ik században az a fe fogás és gyakorlat fejlődött ki, hogy a közoktatásügy is egyike azon felségjogoknak, melyekhez még az országgyűlésnek sincs szava. A mult századnak majdnem minden országgyűlése követelte a népoktatásnak törvény által való rendezését, de a bécsi kormány makacsul ragaszkodott felfogásához. Így aztán a magyar közoktatásügy hosszú ideig királyi rendeletek által vezetett.

A nemzet szívós, kitartó harcának meg lett az az eredménye, hogy a többi 1848-ban alkotott törvényjavaslatok között báró Eötvös József a pesti nemzetgyűlés elé terjesztette az első magyar népoktatási törvényjavaslatot. A közbejött politikai események miatt azonban nem lett törvény belőle.

A kiegyezés után, midőn arról volt szó, hogy egy erős, modern magyar jogállam épüljön ki, a nemzet vezéreinek egyik első teendője volt a népoktatási törvény megteremtése. Nehéz időben születtek ezek a törvények. Régi megcsontosodott konzervativizmussal, felekezeti féltékenységgel, nemzetiségi aspirációkkal kellett megalkotóknak megküzdeni és megalkudni. A legtagabb iskola állithatási szabadság elvén épült föl népoktatási törvényünk. Fentart-hatnak iskolát egyesek, testületek, társulatok és hífelekezettek is, akiknek aztán rendkívül nagy autonómiát enged a törvény. Nagyon sok helyen még az állami tanfel-

ügyelet is csak papiron van meg; intézkedési joga vajmi kevés van a tanfelügyelőnek, különösen a felekezeti iskolákban. A következménye ennek a nagy szabadságnak az lett, hogy már az 1872-iki költ-segvetés tárgyalásakor a törvény sok gyengéit felsorollák egyes szónokok. Az egységes nemzeti állam ellenségei vissza-éltek a törvényben biztosított eme szabadsággal és nem egy iskola valóságos meleg-ágya lett a magyar haza elleni agitációnak. Ennek következménye az is, hogy míg a nagy Németországban már évtizedek óta csak német tanfelügyelő iskolák lehetnek, addig nálunk még ma is 3343 olyan népok-tatási iskola van, amelyek kizárólag nemzetiségi tanfelügyelők és ahol még az odajáró magyar anyanyelvű gyermekek sem nyerhet-nek anyanyelvükön oktatást; 1340 olyan iskola van, amelyekben a magyar nyelv sikertelenül tanított, ezenkívül a közok-tatási miniszter évi jelentéseiben még mindig szerepel egynéhány száz olyan tanító, akik tudnak magyarul, de nem akarnak tanítani magyarul.

Sok kívánni valót hagyott fenn tanító-képzésünk és képesítésünk is. A törvény nemcsak a képzés, de a képesítés jogát is biztosította az iskolafentartónak és az igaz-gató iskolák, ezekből a képzőkből igen alaposan kiképzett tanítókat nyertek.

Ezek és még egyéb hiányok tették szükségessé a népoktatási törvény revízió-ját, amelyet jelenlegi közoktatási miniszter-ünk megindított.

A törvényjavaslat terve 5 fejezetből áll és intézkedik a tankötelezettségről; az elemi népoktatás két tagozatáról: a hat éven át tartó mindennapi és a három éven át tartó ismétlődő tanfolyamról; a községi és felekezeti tanítók javadalmazásáról és az állam által gyakorlandó fegyelmi jogról; a tanítóképzésről és képesítésről; és az

állami tanfelügyeletről. Hogy a multhoz képest van haladás benne, azt bizonyítja az a körülmény, hogy a minden magyar eszmének ellenségei, a legkíméletlenebb szavakkal illetik érte a magyar tanügyi kormányt. A szászok, románok már is óvást emeltek egy-egy szerintük — nemzetiségük meggyilkolását célzó intéz-kedés ellen.

Két állami elemi népoktatási tanfelügyelő állapotáról azok értesítője alapján akarok beszámolni. Mindkét értesítőt egy-egy beszéd nyit meg. Az Eötvös-utcai iskola értesítője közli dr. Pacséri Károly kir. tanfelügyelő ünnepi beszé-dét melyet az iskolának zászlószentelési ünnepélye alkalmával tartott, a központi iskola értesítőjét pedig Fischer Mór tanítónak az intézet „Deák” ünnepén tartott beszéde vezeti be.

A két iskolában volt összesen 14 osztály, a hova beirtak összesen 810 fiút és 351 leányt. Az Eötvös-utcai iskolánál gazdasági ismétlődő iskola is volt, ahova 16 fiú és 40 leány iratkozott be. Az igazgató elpanaszolja, hogy a gazdasági ismétlődő-iskolai tanítás terén a folyó tanévben határozott hanyatlás mutatkozott, melyért a fele-lőséget a városi hatóságra hárítja, miután a tanulók beiskoláztatására vonatkozó több rendbeli megkeresése eredménytelen maradt. A város ez év folyamán a tanügyi teadók végzésével külön tanügyi előadót bízott meg, a tanügyi hatóság most ettől reméli a törvény szigorubb végrehajtását.

Az osztályok közül az Eötvös-utcai iskolá-ban egyik-másik túlnépes volt, amennyiben volt-ak osztályok 70—72, sőt a II. leányosztály 78 tanulóval. Ennyi gyermekkel egy osztályban a legbuzgóbb tanító is csak rendkívül nehezen érhet el rendes eredményt, nem esoda, hogy ebben az egy osztályban 15 (20%) leány nem végezte eredménynyel az évet. Feltűnő sok ezen-kívül a bukott tanuló egyik első leányosztályban is, ahol 37 leány közül 11 (30%) bukott meg és pedig mind a magyar olvasásból; ezenkívül van ebben az osztályban 9 elégséges és így az osztálynak több mint a fele a jón alul maradt. Ettől eltekintve a tanulásban elért eredmény általában jónak mondható; amennyiben a köz-ponti iskolában osztályozott 770 tanuló közül 109 (14%) kitűnő; 157 (20%) jeles; 222 (29%)

A „TORONTÁL” tárcája.

Muzikaszó közben.

— A „Torontál” eredeti tárcája. —
... És ennek már így kell lennie! Nincs mentesség. Irgalom sincs számomra... El kell pusztulnom!... Még ugyan nem látszik meg rajtam semmi. Arcom nem halvány, szemem nem vörös, csontom nem zörög még... Senki sem mondhatja felőlem, hogy a „lélek csak hálni jár beléje”.

De én mégis elpusztulok... Még pedig nemsokára, egész biztosan... Elzúllottam. Nem külsőleg, hanem lelkiileg. Ti ezt nem láthatjátok, de én érzem és tudom... Irtózatos a belső zúllás, az erkölcsi pusztulás romboló hatása!... Az önérzet elvesz, az akarat erő megsemmi-sül. Önmagára nem ismer az ember s kénytelen bevallani, hogy „én, már nem vagyok én”.

Egykor másképp volt. Voltam „valaki”. Most szívemet féreg rágja, lelkemet szu örl, agyvelőm rendtelensül müködik. Akkor nem voltam szen-vedély rabja, inkuilát nem uralkodott rajtam, kedélyállapotom nem függött a pillanatok beha-tásától. Akkor...
Segíts Milán! Talán a hegedű hangjánál eszembe jut a rég mult idő vagy elfelejtem mind azt, ami most bűt és bánatot okoz... Vagy hagyjuk a multat! Ne törődjünk a jövővel sem. Fogadjuk a jelent úgy ahogy van és huzz rá a nótára!

Nem kívánom, hogy felröjja az uristen, Mind azt a kint, amit érte át szenvedtem. Ha majd egyszer a bubánat elér téged, Akkor tud meg, hogy ki voltam én tenéked.
Szépen huzzátok... csendesen, halkán, busan... Csak nekem játszatok... Avatatlan fül, könnytelen szem, lelketlen szív meg ne

hallja... Minek nekik a nótá!?!... Ma nem tivornyázom. De érzelegni sem fogok. Csak szívemet tárom ki... csak lelkemet engedem szabadjára és kérem az úristent: tud-e arról a sok kínról, bűről, amit átéltek?... van-e, volt-e valaha gondja rámm?

Zokszót ma nem ejt ki ajkam... panaszt sem hallok... Belsőre fordítottam már mindenbe. Elfáradtam testben-lelekben. Hiszem, hogy nem tart már sokáig. Érzem, hogy sohasem lesz másképp. Tudom, hogy ennak így kell lenni és csak azért kérem a teremtőt: miért adott nekem szívet, ha azt a másik szívet nem nekem szánta?... Vajjon gondolt-e, vagy gondol-e csak egyszer is erre?...

El valahol elvonultan egy öreg asszony. Egy sokat szenvedett, gondokban megöszült, nyugalmat áhító, de pihenést nem lelő, jóságos öreg asszony. Nap-nap után, minden raggal és minden este fia boldogságáért imádkozik... Ne busulj édes jó anyám! Nincs semmi hiba imádnak... csak az ég van nagyon magasán... csak akarat-ereje, önérzete, vágya nincs már fiadnak... egyébként minden jól van, minden rendben van... „Szegény anyám, ha tudta volna, ahogy szült volna engemet.”

Pokolba minden hittel, reményvel, szere-tettel!... Pokolba a kinnal és bűval!... Poharat adjatok kezembe!... Rézegtető, má-morító szeszt töltsetek bele!... Mert csak ab-ban van „az élet, az ut, az igazság.” Koccints Milán!... Igyunk egyet, azután vágd a földhöz poharamat... Hadd szóljon hát az a hegedű...

Nem gyógyul be szívem sebe, Mig szerelmed nem köti le; Addig vérzik, addig sajoj, Mig csak egyszer belehalok.

Igy ni!... Most már kezdetjük a mulat-ságot... Ti játszatok, én iszom... Ti nótáztok,

én hallgatom és tovább iszom... ti megrikatjátok a hegedűt, én könyvet törlek majd a szememből, de még mindig iszom... Aztán változtatunk egyet a soron... vigak leszünk... még a vonó is táncolni fog kezeitekben, én meg összerötöm a bokámat és kirugom magam alul a világot... Hopp! nagyot mondtam. Dehogy tetsem ezt! Huzhattok ti vigat, frisset, legfőlebb nem fogok már tovább inni, csak a szemem törölöm ezután is... Oda se neki!... Egy köny, két köny nem számít, hiszen csak az én könyeimről van szó!...

Rab vagyok... Emésztő, lángoló, izzó, őrzítő szenvedély rabja... Börtönöm a szerelem, bilincsem a reménytelenség. Börtönöröm is van. A képzelet. Ez néha szabadságot ad, szabad álmodoznom és szenvednem. Az abszurditás megaranyozza börtönöm, a szenvedés megadesti bilincsem... De a börtönör is csak saolja. Ur van fölötte. Ez ur: sorsom. Ábrándzhatom mindenről és mindig, csak boldogságról soha. Szenvednem azonban korlátlanul szabad.

És ez így van évek hosszú sora óta... talán már így, ilyenek, evvel és ezert születtem... De nem beszélek tovább... Csunya szája van a világnak. Nem szent előtte semmi... még a tisztesség, sőt az érzelem sem... Bele-ütü orrát oda is, hol semmi köze sincsen... Csak kinevet, meggyanusit, megrágalmaz... Inkább iszom egyet és hallgatom a nótát.

Ne te ne! Mi a kö ütött belétek? Pihenni jöttetek ide vagy játszani? Ülni akartok vagy mulatni?... Hogy fáradtok vagytok? Majd széjjel ütök közteket, mindjárt meglevencedtek. Botot nektek, nem bort. Hiszen már almosak vagytok a nagy ivástól. Hadd halljam hát!

Danoljátok azt a nótát, Beteg vagyok, nagyon beteg. Hadd tudja meg az az asszony, Hogy a szívem majd megreped.

jó; 211 (27%) elégséges és 71 (10%) elégtelen. Az Eötvös-utcai iskolában osztályozott 275 gyermek közül 39 (14%) kitűnő; 48 (17%) jeles; 71 (26%) jó; 72 (26%) elégséges és 45 (17%) elégtelen.

Tiszta kitűnőt a következő tanulók kaptak: az I-ső osztályokban: Kretzu Tivadar, Puts Miklós, Stefkovics Kálmán, Funk Kálmán, Milassin Imre, Erdei Juliska, Belicska Irma, Jankovics Erzsébet; a II-ik osztályokban: Bogcha Márton, Fialowski Béla, Vanya József, ifj. Králik László, Wehner Kornél, Petrovics Szlavko, Sonnenfeld Imre, Hám Hain Teréz; a III. osztályokban: Erős György, Lipovniczky Gábor, Weiserschan Fülöp; a IV. osztályokban: Kollárov Zsiva, Zalán Tibor, Brájjer Lajos, Hirtenstein Arthur, Zsiros Vilma; az V. osztályban: Hausladen Vilma.

A tantestületek tagjai közül ketten az év folyamán miniszteri elismerésben részesültek. Wégling István, akinek a magyar nyelv sikeres oktatása és terjesztése körül tanúsított kitűnő szorgalma elismerésül és Osztie Béla, akinek az ifjusági egyesület körül kifejtett buzgalmaért 100—100 korona jutalmat utaltatott a közoktatási miniszter. Az igaz munkának ezen jól eső elismerése buzdítsa a két derék tanítót a további kitartó, hazafias munkára.

A hazafias nevelés fokozása céljából több nemzeti és kegyeletes ünnepélyt tartottak. Az Eötvös-utcai iskolában ezenkívül szépen sikerült zászlószentelési ünnepély is volt. A zászlóra összesen 1175 korona folyt be, a zászló árának fedezése után fenmaradt összegből a zászlóanya, dr. Dellimanics Lajosné nevére szóló alapítványt létesített a tantestület, melynek kamataiból évenként oly növendék kap jutalmat, ki jó magaviselet és kellő szorgalom mellett a magyar nyelvben szép előmenetelt tanusít.

A jótékonyág terén különösen a „gyermekbarát-egylet” fejtett ki dicsérendő tevékenységet, amennyiben a szegénysorsu gyermekeket nemcsak tankönyvvel, írószerekkel, téli ruhával látta el, hanem a téli hónapokban az iskolában konyhát is tartott fenn, ahol meleg ebéddel látta el a szegény növendékeket. Az egyletnek ezen igaz emberbaráti működése nem szorul dicséretre. Nagy jótékonyágot fejtett ki városunk mindkét nőegylete, akik szegény leány-gyermekeket láttak el téli ruhával.

Nagyon szépen működött az ifjusági egyesület, melynek a múlt évben volt 19 alapító, 32 pártoló és 59 rendes tagja. A téli hónapokban a tagok az Eötvös-utcai iskola helyiségeiben minden vasárnap d. u. összejöttek, ahol a helybeli intézetek tanárai, tanítói tartottak fölváltva előadásokat. Összesen 15 ilyen előadás volt. Rendszert az egylet egy farsangi és egy tavaszi mulatságot. Volt az egyletnek énekára, melyet Osztie Béla vezetett.

Tanügyi hatóság, tantestület tagjának névjegyzéke, növendékek érdemsorozata és a jövő évre szóló értesítések egészítik ki, az ügyesen szerkesztett és szépen kiállított értesítőket.

Sz. A.

Igen! Beteg vagyok, nagyon beteg . . . Hová lett semmit föl nem vevő, semmivel sem törődő ifjuságom? . . . Hol van lelkem, mely szabadon csapongott mindig, korlátot nem ismert, rabságot meg nem tűrt . . . Büszke voltam önérzetemre. Volt, nincs, pirulnom kell önmagam előtt. Gógós akarakterő vezetett. Nyoma sincs, azt sem tudom, mi fán terem. Szivemről nem is beszélék. Enyém, egyedül enyém volt eddig, most másé és azóta nincs hatalma fölöttem senkinek, még nekem sem, csak annak az egynek, aki . . . Ej, igyunk inkább!

Milyen élet is ez! Kint rózsairallattól mámoros a levegő, pacsirta csattog a magasban, falevelek reszketve csokolóznak össze hajnal hozó, fényt árasztó napsugártól . . . én meg dohos levegőben. hamis színt mutató fényt alatt, testet-lelket ölt itál mellett rovom életemet. De mikor nekem ez a jó! Azaz, hogy csakis ez a jó. Szerelmet keltő, szerelmet élesztő nyári éj kábító levegője megörjítene, zárt ajtók leplezett tivornyája csak éltem támadja meg . . .

Ácsi te puja! Ne nyomd meg olyan nagyon azt a vonót. A cimbalom is halkán szóljon. Csak az én szavam legyen hallható. Nem kiáltok. Hangos sem leszek, de azért az éj csendjét fölverem . . . hangom a falakon áthatol és álmából fölkelte az alvót . . . Lelkem után megyek . . . szivemet követelem vissza . . . Szivemet, melyet el se fogadott, . . . ki se cserélt, . . . el is üzött . . .

De hát nincs métség a szerelem ellen! . . . Nézzünk hát szemébe, annak a titoknak, annak a csodának, annak a valaminek, amit úgy hívnak, hogy: szerelem. Lássuk hát! . . . Ifju és szép . . . szép mint senki más! . . . Kedves és bájos . . . nincs hozzá hasonló! Ragyogó két szeme előbb szivembe lopózott, aztán lelkemet vette el. Pici piros ajkát előbb megcsodáltam, aztán megkiváncsoltam. Mosolya megbűvölt, tekintete megigézett . . . Védkezhettem-e a megrontástól?!

A vármegyei tisztviselők fizetésrendezése.
Mint a félhivatalos Budapesti Tudósító jelenti, a vármegyei tisztviselők fizetésrendezéséről szóló 1904: X. törvények végrehajtásának munkálatai annyira előrehaladtak, hogy a belügyminiszter több vármegyének a fizetési rangosztályokba való beosztása tárgyban hozott határozatait jóváhagyta és a fizetési különbözetet ez évi január 1-től augusztus 1-éig egy összegben, azontul pedig előleges részletekben fogja utalványozni. Ha egyes vármegyék tisztviselői csak később kapják meg a nagyobb fizetést, ugy ezt a hiányos feltérjesztésnek lehet csak betudni. Mindazonáltal remélhető, hogy e hó végén már az összes vármegyére nézve keresztül viszik a törvény végrehajtását.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— **A vasutasok esküje.** A m. kir. kereskedelmi miniszter a vasuti sztrájkból kifolyólag rendeletileg új esküszöveget állapított meg, a melyre az ország összes vasutasai újból fölesküdnének. Az ország legnagyobb részében már megtörtént az eskütétel, Nagybecskerekben pedig tegnap délután 3 óraker esküdtek föl újból a nagybecskereki vasuti állomás épületében a helybeli összes vasuti alkalmazottak, nevezetesen a két vasuti állomás, a fűtőház, a szertár, a három osztály-mérnökség és a műhely személyzete, a kik teljes számban megjelentek. Az eskütétel Uhlyarik Béla szegedi üzletvezető és Zelovics Gyula főfelügyelősi biztos jelenlétében történt. Az eskü elhangzása után minden alkalmazott az alábbi szövegű aláírt bizonyítványt kapta az eskü letételéről:

Bizonyítvány.

Alulírottak bizonyítjuk, hogy . . . a törvényerővel bíró vasuti üzleti rendtartás 102. §-a értelmében az 1904. év június hó 13-án kelt 39510—IV. sz. kereskedelmi miniszteri rendelettel megállapított hivatalos esküt mai napon előttünk a következő szöveggel letette:

Én . . . esküszöm a mindenható Istenre (fogadom hitemre és becsületemre), hogy Ő császári és apostoli királyi Felsőséghez I. Ferencz József urunkhoz és királyunkhoz, a

Olykor kinevetem magamat, máskor meg szánom magamat. Hogy éppen nekem kell őt szeretnem! Beteg vagyok, ha nem látom, ha hangját nem hallom. Ha pedig látom és hallom, akkor papzsák vagyok, nem tudok betelni vele. És ez a szerelemnek csak egyik oldala . . .

Másik oldala! . . . Nem törődés . . . közömbösség . . . kigunyolás . . . Mondjak még többet? Várhatok-e én egyebet? Kérhetek-e mást? Kivánhatok-e még valamit, mikor „nem vagyok én boldogságra teremtve” . . . Tudjátok-e már, érzitek-e hát, mi az a szerelem? . . . Igazad van Milán! „Sirva kértem, hogy szeressen engemet, de azt mondta: későn van már, nem lehet”, de azért:

Nincsen annyi tenger csillag az égen,
Mint ahányszor eszembe jutsz te nekem.
Ha te engem színt oly nagyon szeretnél,
Nagyobb lenne, mélyebb lenne, szerelmünk a
[tengernél.]

Nézd a szerencsétlent, hogy elbámul. No itt a pohár és igyál. Aztán ne gondolkodjál te azon, amiért nem a te fejed fáj. Játszál tovább. Ha átérzed lelkem fájdalmát, add ki azt a huron, ha nem érzed, úgy vágd a földhöz hegedűdet és menj kapálni vagy vályogot vetni. A hur is lélek, de csak kevesek kezében és kevesek számára . . . kiknek lelkük, kiknek szivük van.

Olyan jól esett itt lennem! Bor, nóta, cigány mellett . . . Iszom, danolok, muzsikálatok . . . Aki lát, azt hiszi: mulatok . . . Aki hallja, azt mondja, hogy könnyelmű vagyok . . . Én pedig érzem, hogy a szivem sir, tudom, hogy a lelkem ri . . . Rajta hát, csengjen még egyszer a pohár, zengjen a dal, szóljon a nyirettyű . . . Ugyis mindjárt vége. Nappal lesz már. Abban kell hagyni. Fejezd be hát az a nótát:

Hadd hallgassa könyves szemmel,
Szeretője bus nótáját,
Mikor azt a hajnal felé,
Valamerre muzsikálják.

Semsey Gyula.

magyar államhoz és ennek alkotmányához bármilyen viszonyok között hű maradok, a törvényeket, rendeleteket, szolgálati szabályokat híven magtartom, a hivatali titkot megőrzöm, előjáróim iránt engedelmességgel viseltetem, utasításait lelkiismeretesen és pontosan teljesítem és ezeknek mások általi teljesítése felett öröködöm.

A vasuti üzleti rendtartás által reám ruházott rendőri teendőimben, ugyszintén minden egyéb közérdekű szolgálatom teljesítésében híven, pontosan és odaadással eljárók; a vasuti üzlet biztonsága, rendessége és szabályszerű ellátása érdekében minden lehető megteszek.

A vasuti hadiforgalmat illető összes ügyeket, az erre vonatkozó összes segédesszközöket és intézkedéseket akár saját tapasztalataim, akár mások közlése folytán szereztem azokról tudomást, mindenkiel szemben titokban tartom és teljes erőmből meg fogom akadályozni, hogy arra nem hivatottak ezen ügyekről, illetve segédesszközökről és intézkedésekről tudomást szerezhessenek.

Isten engem úgy segítjen!

A vasuti igazgatóság
részéről:

Uhlyarik Béla s. k.,
üzletvezető.

A főfelügyelőség
részéről:

Zelovics Gyula s. k.,
főfelügyelősi biztos.

A torontáli vasutak többi vonalain ma kezdik meg az eskütételt, amelynél mint Uhlyarik Béla szegedi üzletvezető megbízásából Trifunáczi Milián helybeli forgalmi főnök fojja a vasuti igazgatóságot képviselni, míg a vasuti főfelügyelősi részéről Zelovics Gyula főfelügyelő folytatja működését.

— **Arató-ünnep.** Mint lapunknak Öregfaluról jelentik, az Öregfalu községhez tartozó Davidhazai gazdaságban, mely Odessacsi Géza herceg tulajdonát képezi, e hó 17-én szépen sikerült arató-ünnepélyt rendeztek, a melyen a gazdaságban alkalmazottakon kívül részt vett Uzbasich Gáspár csenei főszolgabíró, Keresztes György th. főszolgabíró és a környékbeli intelligencia számos tagja. Az ünnepély délután 2 óraker kezdődött, a midőn mintegy 200 arató megjelent a tisztartói lak előtt és kalászos növénnyekből készült 3 darab remek munkát (kosár, koszoru és kápolna) nyújtottak át népies beszéd és ének közben Majláth András uradalmi tisztartónak. A tárgyak átnyújtása után Uzbasich Gáspár főszolgabíró a mai munkáviszonyokra vonatkozó nagyszabású beszédet intézett az aratókhoz, melyben dicséretet fejezte ki példás munkájukért és óva intette őket az igaztól, illetve azok befolyásától. Majd munkásságra és törvényszerűre serkentette őket. Az aratókat ezután dusan megvendégelték. Az egybegyűlték cigányzene mellett egész a kora hajnali órákig mulatoztak, majd a hercegi család és a vendégek éltetésével szétoszlottak.

— **Adtál Uram esőt . . .** Elmondhatjuk a fohászt: Adtál Uram esőt, de nincs köszönet benne. Tegnap délután úgy hat óra tájban jött meg ugyanis a régóta óhajtott eső. Hirtelen, szinte váratlanul szakadt ránk a forró levegőből a mennyei víz. Szélforgatag szárnyán nyargalt le a cseppek özöne s felhőszakadásszerű zúpor képeben csapkodta az utca kövezetét. Az emberek megkönnyebbülten sóhajtottak föl, de a megkönnyebbülés nem sokáig tartott, mikor az esőcseppeket sűrű jég váltotta föl. Ezt a mennyei áldást most azután sokan megsiratják, mert a pompás termést ígérő szőlők nagyrészt elverte és a szőlősgazdák lehorgasztott fejjeit nézik reményeik pusztulását. A jég sok szőlőskertet elkerült, másban csak kevés kárt tett, sokat azonban alaposan tönkre vert. Az egész eső egybeként alig tartott egy negyedórát s ma már ismét forrón tűz a nap és — siratjuk az esőt.

— **A portós levelek.** A budapesti magyar királyi postaigazgatóság a következőket teszi közzé: a közönség köréből ismételve jutottak hozzánk panaszok, a melyekből arra lehetett következtetni, hogy a portós levelek kézbesítésénél visszaélések kezdenek tért foglalni, különösen pedig, hogy egyes vidéki hivatalok oly levelek után is beszedik a portót a közönségtől, amely levelekre portóbélyeg nincsen fölragasztva. Az ilyen visszaélések ellen a védekezés könnyű. A posta 1903. novemberben részben azért hozta forgalomba az ugynevezett portóbélyegeket, (valamennyi zöld színű, a közepén nagy fekete szám jelzi a fizetendő portót), hogy a közönséget minden visszaéléstől, illetéktelen díjak beszedésétől megóvja. Figyelmeztetjük tehát a közönséget, hogy portót egyáltalában ne fizessen oly levelek után, amelyekre megfelelő portójegy felragasztva nincsen és a kézbesítő által követelt díj például csak színes írónnal van a levélre följegyezve. Többet se fizessen, mint amennyit a portójegy összege mutat és a kézbesítő minden más követelését a meghatározottabban utasítsa vissza.

—
hogy mos
kások a
nem ritka
gondtalan
lehel esz
egy-egy
a tüzend
eitiltja a
való doha
malaszt,
több esel
tanában
intő példa
rendesze
hogy tűz
séget, he
csakhogya
nek ezt a
után, a mi
furesa min
oltóság
a város
pusztul. H
rossz nev
éppen ezé
illetékes
—
ban Óbecs
borult a
teljesen
emelkedő
hamar vég
fölcsepő,
döltekes
telőzet. A
és szomsz
a mi siker
idő bekös
kiderítésé
indította
lehet tudá

—
M
tése a köv
ról. Julius
már 8-tól
szétszórt
san egyre
hatásu esz
följebb egy
is a meleg
ben érvény
fejlődött.
ben 28-án
következh
Julius hó
esnek.

Legp
piperesap
Szent Lás
déli, teny
gyártója
irodai szag
szirt, olaj
hideg víz
Ernö gyógy
ban, Petz
és Weite

—
magy.
értésítés
ponti men
tér 1. sz
előszóval
jelentésre
fekvő lak
szállítási
helyisége
illető buda
vonathoz
menetjegy
napon ké
vonatkozó
vasuti me
helyisége
fillér díjé
menetjegy
idegen fo
és házi í
tudakozó
fele menet
megkezdés
megváltat
ben szóval
nyerhető.

—
Az
anyakönyv
bejelentés
Ház
Zupcsics
számos és

otmányához
ok, a törvé-
szabályokat
megőrzöm,
viseltetem,
ontosan tel-
teljesítése

reám ruhán
én minden
tésében hi-
; a vasuti
szabályszerű
megteszek.
szes ügye-
eszközöket
sztalataim
em azokról
okban tar-
adályozni,
ról, illetve
tudomást

velőség
ról:

la s. k.,
égi biztos.
alain ma
hlyarik
ifunác
suti igaz-
ügyelőség
folytatja

regfaluról
zó David-
hi Giza
n szépa
nyelen a
észt vett
Keresz-
rnyékbeli
y delután
200 arató
szas nő-
át (kosir,
es beszéd
almi tiszt-
basi ch
szonyokra
ézett az
ki példás
zgatóktól,
sságra és
aratókat
begyűlték
li órákig
vendégek

hatjuk a
et benne.
öt meg
szinte
göböl a
rgalt le
i zápor
emberek
megköny-
öcseppe-
i áldást
pompás
e és a
ményeik
lt, más-
laponas
tartott
tűz a

magyar
teszi
jutottak
lehetett
ésítésé-
önösen
levelek
ameiy
va. Az
nyü. A
hozta
(vala-
szám
minden
l meg-
hogy
utan,
incsen
csak
Többet
sszege
ését a

A tüzek. Több helyről érkezik a panasz, hogy most, a cséplések alkalmával a cséplőmunkások a buzakazlak közelében dohányoznak s nem ritka dolog, hogy a még égő gyufaszálát gondtalanul eldobják s így persze cseppet sem lehet csodálni azt, ha minduntalan kigyulad egy-egy buza, vagy szalmakazal. Igaz ugyan, hogy a tűzrendészeti szabályrendelet a legszigorubbant eltiltja a könnyen gyúlékony anyagok közelében való dohányzást, de ez ugyilátszik mind csak írott malaszt, amire nem ügyel senki s a mit a legtöbb esetben nem is tartanak be, pedig a mostanában oly gyakran előforduló tüzesetek elég intő példakul szolgálhatnak. Ugyancsak a tűzrendészeti szabályrendelet kötelezi a toronyőrt, hogy tűz esetén szócsovón át értesítsa a közönséget, hogy a város melyik részén van a vész, csak hogy persze a toronyőr nem tartja érdemesnek ezt a csekély fáradságot megtenni s így azután, mint a multkor is, könnyen megcsik az a furesa dolog, hogy a közönség, de maga a tűzoltóság is a Vásár-téren keresi a tüzet, noha az a város belterületén kívül eső cséplőtelepen pusztít. Hát ilyen állapotok mellett nem vehető rossz néven, ha a közönség zugolódni kezd s éppen ezért ajánljuk is ezeket az állapotokat az illetékes hatóság figyelmébe.

Leégett plébánia. Nagy tűz volt a napokban Óbecsén. A minap hajnalban 3 órakor lángba borult a most épülő új belvárosi plébánia. A teljesen tető alatt lévő, hatalmas épület közepén emelkedő toronyszerű dísz vetett lángot és csakhamar végig futott a tűz az egész épületen. A messze fölésapó, hatalmas lángok csakhamar elemésztették a száraz farészeket és közben nagy robajjal dőltek össze a kémények és hullott a cseréptetőzet. A tűzoltók teljes erőfeszítéssel a mellék és szomszédos épületeket igyekeztek megmenteni, a mi sikerült is, még mielőtt a reggeli szeles idő beköszöntött volna. A tűz keletkezésének kiderítésére a csendőrség és rendőrség is megindította a vizsgálatot, de mind ez ideig nem lehet tudni, hogy miként keletkezett az.

Meteor az időről. Meteor legújabb jelentése a következőket jegyzi fel a mostani időjárásról. Julius hava a 10-iki csomópont hatáskörétől már 8-tól állandóbb a meleg. Miután nagy csoport szétszórt foltok egymást követik a Napon a gyorsan egymásra következő, de különben gyenge hatású csomópontok nem érvényesülhetnek, legföljebb egy-két napi szelet idézhetnek elő, amért is a meleg jelzésemmel szemben nagyobb mérvben érvényesült és egészen a nyári forróságig fejlődött. Eső különösen és pedig nagyobb mérvben 28-án várható, amidőn reaktív hatások is következhetnek be, az esőt huzamosabbá téve. Julius hó hátralevő csomópontjai 27—28—30 ra esnek.

Legkitünőbb, legkellemesebb, legelőbb pipereszappan a Kolozsvárt készülő Heinrich-féle Szent László fertőtlenítő pipereszappan. Egyedüli, tényleg desinfectáló toilletto-szappan. Egyedüli gyártója a szabadalmazott ásvány, higién- és irodai szappannak, melyek a kézről mindennemű zsírt, olajat, vagy festéket azonnal eltávolítanak hideg vízben is. Kapható: Keiner József, Basch Ernő gyógyszerárában, Melkühn Dezső drogueriájában, Petz Antal, Perger Rezső, Wéhaer György és Weiterschan Jakab urak üzletében.

A utipodgyász elszállítására lakásról. A magy. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a magy. kir. államvasutak központi menetjegyirodája (Budapest, V., Vigadó-tér 1. sz.) a vasúton feladandó utipodgyászt előszóval, írásban vagy telefon útján való bejelentésre a székesfőváros IV—IX. kerületeiben fekvő lakásokon átveszi és azt megállapított szállítási díjak beszedése mellett saját hivatalos helyiségében vasuti podgyászként felveszi, az illető budapesti pályaudvarra kiszállítja s a kívánt vonathoz átadja. A bejelentésnek a központi menetjegyirodában a szándékolt utazást megelőző napon kell történnie. Az átadott podgyászra vonatkozó hivatalos bevételt és a szükséges vasuti menetjegyet a menetjegyiroda hivatalos helyiségében szolgáltatja ki, vagy kívánatra 40 fillér díjért a lakásra is elküldi. Az említett menetjegyirodában, melynek helyiségeiben egy idegen forgalmi iroda, olvasóterem, etnografiai és házi iparbazár, továbbá fürdők számára egy tudakozó iroda létezik, a szükséges összes különféle menetjegyek, még pedig a tervezett utazás megkezdése előtt már néhány nappal előbb is megváltathatók és ugyanott bármely utazási ügyben szóval vagy írásban díjmentes felvilágosítás nyerhető.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Titze Sándor, rk. pék és Zupcsics Mária rk. — Lekity Sándor, gk. napszamos és Botzka Anna gk. — Werth József,

rk. cipész és özv. Korényi Andrásné, szül. Stadtfeld Katalin rk. — Kasztyov Pál, rk. borbély és Katinovics Katalin rk.

Születések: Urbán Katalin, rk. napszamosnő, fia. — Czerteniák Arnold, rk. törvényszéki díjnok, fia. — Mirkov Vojin, gk. földmives, fia. — Milanov István, gk. pásztor, leánya. — Cseszko Péter, rk. napszamos, leánya. — Urzó Ferenc, rk. szabó, fia. — Bodri Gergely, rk. földmives, leánya. — Kraljev Omer, gk. napszamos, fia. — Bohu József, rk. napszamos, fia. — Waldrich Antal, rk. kovács, leánya. — Filó Béla, rk. mázoló, fia. — Becskes Anna, rk. napszamosnő, fia. — Radivojevic János, rk. vasuti fűtő, leánya. — Dr. Szlammer Agoston, rk. vasuti állomásfőnök, leánya. — Stumpf Miklós, rk. napszamos, leánya. — Gara József, ev. ref. hajós, leánya. — Wehner György, rk. kereskedő, leánya. — Friedmann Zsigmond, izr. könyvelő, leánya. — Kreszta István, rk. földmives, fia. — Gombár Lajos, rk. kőműves, leánya. — Tabor Anna, rk. cseléd, leánya. — Fürtö-Kulyasi János, rk. üveges, fia. — Popov Mihály, gk. napszamos, fia. — Milanov Tivadar, gk. napszamos, fia.

Halálozások: Popovics János, gk. 48 éves szabó, agylágyulás. — Fejes Teréz, rk. 20 éves, tüdővész. — Izgereán Simon, gk. 75 éves napszamos, aggkór. — Marianov Szvetozár, 20 hónapos, görcsök — Daity Danica, gk. 17 napos, életgyenge. — Borbély Kálmán, rk. 21 hónapos, héiburut. — Filó Pál, rk. 3 napos, életgyenge. — Filkovich István, rk. 54 éves napszamos, tüdővész. — Pesti Antal, rk. 2 éves, görcsök. — Petrovics Milán, gk. 20 éves kereskedőseged, tüdővész.

Irodalom.

*** Csehov Antal.** „Tarka Historiák.” Ez a címe annak a kötetnek, mely Csehov Antalnak, a most elhunyt világhírű orosz írónak elbeszéléseit foglalja magában és a melyek magyar nyelven éppen halála napján láttak napvilágot. A világ-irodalomban az orosz írók kerültek homlokterbe és ezek között első helyen áll Csehov Antal, a kinek ragyogó tolla, megfigyelő képessége, humorja, emberismerete mind együttesen közrehatnak az igazság megismerésére, beállítására és keresésére. — A „Tarka Historiák” az orosz társadalmi élet alakjairól ad rajzokat teljes hűséggel és mégis, ki ne találna benne rokon vonásokat a mi társadalmi életünk százféle ferdeségeiről. — Élvezettel olvashatja és forgathatja könyvének minden lapját ifjú és öreg egyaránt; a lányok és ifjak éppen oly mohón fogják követni lapról-lapra a világhírű író tollát, vagy helyesebben esetjét, élénk rajzaiban, mint a lélektani motivumokat kereső higgadtabb olvasók, mert ragyogó színei mellett mélységes bölcselkedésbe merülhetnek el bennük. — Csehov e műve minden művelt ember és irodalom kedvelő asztalán méltó helyet foglalhat. A kötet 16 elbeszélést tartalmaz Zsatkovics Kálmán kitünő fordításában, aki az orosz irodalmi nyelvnek kitünő ismerője s így a fordítás által a mű eredetiségéből mit sem veszített, amit különösen kiemelni kívánunk azért, mivel jól tudjuk, hogy a legtöbb orosz munka francia és német fordításokból, tehát már másodkézből, előmosódva kerül a magyar olvasó közönség elé. — Ugyancsak Csehov-tól „Az orosz életből” című elbeszélő kötet 10—12 nap múlva hasonló kiállításban és árban fog megjelenni. A díszesen kiállított, meritett papírra nyomtatott kötet ára 2 korona és Lévai Mór könyvkiadóhivatalában jelent meg Ungváron. Kapható az ország minden könyvkereskedésben.

*** Új eredeti magyar népdalok.** Az „Apollo” című magyar férfikar-gyűjtemény a következő karokat közli a 72. számban vezérkönyvben és négy szótamban: 357. kar dr. Szőlőssy Attila: „Az én szerelmem...”; Petőfi S. költeményére; 358. k. Várföldi Elek: „Éjjel.” (Petőfi S. költeményére); 359. k. Révfy Géza: „Rundelentli” (Arany János költem.); 360. k. „Viszontlátás.” Mendelssohn Bartholditól. Az Apollo évenként október, január, április és július hónapban jelen meg, mindig egy iv vezérkönyv és 2 iv szólam tartalommal. Egész évi előfizetési díja 5 kor. Postai küldemények címzendők: Az „Apollo” kiadóhivatalnak Budapest, VI. ker. Lázár-utca 18. sz. a.

*** A „Zenélő Magyarország” zongora és hegedű** zenemű folyóirat most megjelent XI. évfolyam 14-ik füzeté a következő szép zenemű újdonságokat közli: I. „Hortobágyi csárdás” két magyar dalból „Huzd rá cigány az angyalát” és „Kinyitott az erdőn a vadrózsa” Marthon Gézától. II. „Egy fénykép meséje”, víg dal. „Ein Bilder-märchens Lied. Dr. Shwimmer Auréltól. Ily gazdag tartalommal jelenik meg ezen minden zenekedvelőnek kiváló fontosságú zenemű folyóirat minden egyes füzeté, úgy hogy előfizetői az érdekesebb zeneműveket, melyek az év leforgása alatt megjelennek, a havonta kétszer megjelenő, mindenkor 10—12 oldalon kapják. Előfizetési ára egész évre (24 füzetre) 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre (6 füzetre) 3 korona.

Nyilttér.*
Menyaszony-selyem

minden színben mét. 60 krtól 11 frt 35 krig. Bérmentve és már elvámolva a házhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény postafordultával.

Henneberg selyemgyára, Zürich.
25/3—7.6

Igen alkalmas utazásoknál.
Rövid használat után nélkülözhetetlen.
Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva.

Bizenyivány lelti Bécsben,
1887. júl. 8-án.

Kalodont

nélkülözhetetlen
fogtisztító-szer.

A fogak tisztántartásához csupán szájrizek nem elégségesek. A foghúson mindig ujólag keletkező ártalmas anyagok eltávolítása csakis mechanikus tisztítással kapcsolatban oly frissítően és antiszeptikusan ható fogtisztító-szerrel sikerülhet, minőnek a „Kalodont” már az összes kulturállamokban a legsikeresebb használatra bizonyult.

(91—21.13)

Az egyedüli, tanárok és orvosoktól kipróbált és ajánlott száj- és fogtisztító szer a Dr. J. G. Popp, cs. és kir. udvari fogorvos Wien XIII. ö. által készített, valódi.

Anatherin

száj- és fogtisztító, mindenféle száj- és fogfájás ellen. Csak fenti úvegben eredeti. Uvege K. 2.80, 2. — 1. — Fogorvos, ártalmas szappan nélkül, a 60 fillér. A szájat, fogakat és foghúst mindenkor széppé, egészségessé, szagmentessé és fájdalommentessé teszi.

Anatherin-fogpaszta úvegben K. 1.40, csomagban 70 fillér. Fogpompák K. 2. — Gyógyú szappan 60 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban s nagyobb üzletben.

Főraktár:

Nagybecskereken Melkühn Dezső drogueriájában.

(346b—12.7)

* Az e rovat alatt közöltékről nem vállal felelősséget a szerk.

TÁVIRATOK.
Az orosz-japán háború.

A liaotungi csata.
Budapest, július 23. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Tokióból táviratozzák, a liaotungi csalában az oroszok 1000 embert, a japánok pedig 420 embert vesztek. Az oroszok feladták a Csi folyónál elfoglalt s megerősített állásaikat. Az ütközet 18-án kezdődött s másnapig tartott, a mikor az oroszok látszólag visszavonultak. Egyszerre azonban két zászlóaljjal és nyolc ágyúval hirtelen visszafordultak s heves támadást intéztek a japán előőrsök ellen, kiket ki is vertek állásaikból s így megszálltak egy védett magaslatot. Éjfélokor a japánok újra megtámadták az oroszokat. A japán gyalogság rohamot intézett ellenük s reggel 4 órakor az oroszok futva vonultak vissza.

Az angol-orosz konfliktus.
Budapest, július 23 (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból jelentik, az angol földközi-tengeri hajóraj üzöbe vette a „Szmolenszk” és „Petersburg” orosz hadihajókat, melyek a „Malacca” nevű angol postagözöst elfogták és egy orosz kőkötőbe akarják vinni. Az angol hajók fel akarják szabadítani az elfogott gözöst.

Országgyűlés.
A képviselőház ülése július 23-án.
Távirati tudósítás.
Budapest, július 23.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott, amelyen folytatta a költségvetés tárgyalását. Ma az államadósságok tétele került sorra, melynél Komjáthy Béla fejtette ki a függetlenségi párt nézetét, egyben visszaüllesztette az „Alkotmány”-nak támadását a függetlenségi párt ellen, mely szerint a párt a kormánytól judáspénzt fogadott volna el. Rakovszky István tiltakozik az ellen, hogy az „Alkotmány” cikkéért a néppártot

támadják. Az „Alkotmány“ cikkei nem pártnyilatkozatok.

Ezután a tételt megszavazták.

Horvátország belsziükségletének tételénél Komjáthy Béla polemizál Kovacssevicsel, majd támadja Héderváryt a kinek kormányzása alatt ütötte föl szerinte a gyűlölködés fejét ellenünk. Kifogásolja a horvát kiegyezés szövegét, melyet helytelenül szerkesztettek meg s a horvátok ezt felhasználhatják ellenünk.

Khuen-Héderváry gróf és Kovacssevics személyes kérdésben reflektálnak Komjáthy beszédére.

Királyok találkozása.

Budapest, július 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsi jelentések szerint, Ferencz József király és Edward angol király augusztus 30-án találkoznak Marienbadban. Ugyancsak Bécsből jelentik, hogy XIII. Alfonz spanyol király még a nyár folyamán meg fogja látogatni a magyar királyt.

A trónörökös útja.

Budapest, július 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, Ferenc Ferdinánd főherceg és neje tegnap Trafoiba érkeztek és onnan Meranba indulnak.

Stroszmayer püspök állapota.

Budapest, július 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Rohitschből jelentik, Stroszmayer püspök, kinek tegnap halála hírért jelentették, ma sokkal jobban érzi magát.

A német-orosz kereskedelmi szerződés.

Budapest, július 23. (A „Torontál“ ered. távirata.) Berlinből táviratozzák: A német-orosz kereskedelmi tárgyalásokat folytató bizottságok egyelőre még Norderneyben tanácskoznak és csak néhány nap múlva térnek vissza Berlinbe, a hol megtörténik a szerződés végleges megszövegezése.

Az új bolgár követ.

Budapest, július 23. (A „Torontál“ ered. távirata.) Szófia-i jelentések szerint Gsov bécsi követ helyét Sarafov foglalja el, ki három ízben miniszter volt.

Éhínség veszedelme a Felvidéken.

Budapest, július 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A tartós esőhiány és tropikus hőség a Felvidék néhány megyéjében oly rossz termést eredményeztek, hogy ezen vidék lakosságát most az éhínség veszedelme fenyegeti. Így Hontmegyéből azt jelenti a hivatalból kiküldött kataszteri becsőbiztos, hogy a vármegye több községében a lakosság még a vetéshez szükséges magot sem kapja meg az ideai termésből. Sok helyen a gabona még érés előtt száradt el, a tengeri pedig alig hogy kikelt, szintén tönkrement. Óriási a takarmányhiány is, mivel a rétek a hőség folytán tökéletesen kiszáradtak.

Budapesti gabonátözsde.

Budapest, 1904. július 23.

A készruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára	
	kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki új	76	9.65	9.80	80
Pestvidéki új	76	9.60	9.70	80
Bánsági új	76	9.50	9.65	80
Bácskai új	76	9.65	9.80	80
Rozs elsőrendű			6.90	7.—
„ másodrendű			6.80	6.90
Arpa takarmány			6.25	6.50
„ égetni való			6.10	6.25
„ sörfőzésre való			0.—	0.—
Zab			6.70	6.85
Tengeri bánsági			—	—
„ másnemű			6.15	6.25
Repce káposzta			10.—	10.45
Köles			0.—	0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, július 23. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén a buza ára kissé csökkent Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	9 64	—
Buza (áprilisra 1905.)	9.94	—
Tengeri (augusztus)	6 20	—
Zab (októberre)	6.40	—
Rozs (októberre)	6.75	—

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1904. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra

Temesvár, Versez, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Panesováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegebről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 36 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Versezről, Alibánárról és Temesvárról este: 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 23 p.
Panesováról: reggel 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versezre: délután 4 óra 45 p.
Panesovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szegebről—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 40 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versez, Antalfalva—Panesova és Alibánárra: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyágányú vonal) reggel 3 óra 53 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

163.348/1903. szám.

M. kir. államvasutak

Legelőcsőbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Uj-Dombóvár—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetve Ancona közt közlekedő gőzhajóin.

Hajójáratok menetrendje.

1904. május hó 1-től visszavonásig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe minden kedden és szombaton este 8 óra 15 p.-kor, minden esütörtökön reggel 7 óra 30 perc.
2. Indulás Fiuméből Anconába minden szerdán reggel 7 óra 30 perckor és minden pénteken és hétfőn este 8 óra 15 perckor.
3. Indulás Velencéből Fiuméba minden hétfőn és szerdán este 7 óra 30 perckor és pénteken reggel 7 órakor.
4. Indulás Anconából Fiuméba minden esütörtökön reggel 7 órakor és minden kedden és szombaton este 8 óra 30 p.-kor.

Menettartam 10 óra.

Velencében érkezés és indulás a Szt.-Márk-téren.

Menetdíjak

a hajó-átelési illetékekkel együtt:

Honnan	H o v á	Pénz-érték	Gyorsvonat		Személyvonat III.
			I. osztály	II. osztály	
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	40-00	30-00	16-00
„	Cannes	franc	122-45	87-80	—
„	Firenze	„	79-80	58-10	32-50
„	Genova	„	95-55	69-10	38-95
„	Grasse	„	124-60	89-25	—
„	Lyon-Perrache	„	134-55	95-70	—
„	Marseille	„	144-05	102-40	—
„	Milano	„	76-25	55-60	31-05
„	Menton	„	116-30	83-65	—
„	Napoli	„	106-85	77-05	43-60
„	Nizza	„	119-00	85-45	—
„	Róma	„	80-05	58-25	32-60
„	Torino	„	95-40	69-00	38-90
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	51-40	37-40	19-50
Berlin	„	márka	103-80	73-50	41-20
Breslau	„	„	80-60	58-00	31-80
Hamburg	„	„	130-20	93-10	54-90

A gőzhajókon egy ágyért két korona utánfizetendő.

A hajó-átelési díj magában Fiuméből—Velencébe vagy Anconába:

Diszterem hálóllyel együtt 16 kor.
I. osztály 12 .
III. (fedélzet) 6 .

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencébe és Anconába a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásban

állanak. Fiuméba a vonatok a gőzhajók kikötő-helyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak gőzhajók, ezek közül hetenkint 4 gyorsjárat és pedig: Zarába, Spalatoba, Metkovicba, Raguzába és Cattaróba, melyek menetrendje az „Utmutató“-ban foglaltatik.

Menetjegyeket és csoportosítható körutazási jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyszintén a magyar kir. államvasutak központi menetjegyirodái Budapesten és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapesten és Bécsben adnak ki, ahol a kívánt felvilágosítások is megadhatók.

Budapest, 1903. november hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

15448. sz. 1904.

M. kir. államvasutak
Üzletvezetőség Debrecen.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Szathmár-Németi állomásán 1904. évi december 31-én a vasuti vendéglő bérlete lejárt, ugyanazon időponttól számítandó 5 évi időtartamra ezen vendéglő bérletére ezennel zárt ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 1 koronás bélyeggel és „Ajánlat a magy. kir. államvasutak Szathmár-Németi állomásán levő vendéglő üzlet bérletére“ felirattal ellátott, nemkülönb a kellő okmányokkal felszerelt, borítékba zárt és lepecsételt ajánlatok 1904. évi augusztus 2-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreceni üzletvezetősége titkári hivatalához posta útján tértivevényvel nyújtandók be. Ugyanazon időpontig bántépénzül háromszáz korona készpénzben küldendő be — függetlenül az ajánlatról — a debreceni üzletvezetőség gyűjtőpénztárába posta útján jelen pályázati hirdetmény számára való hivatkozással. A vendéglők bérletére vonatkozó feltételek nevezett üzletvezetőség III. (forgalmi és kereskedelmi) osztályában (Tisza-palota II. em. 25. ajtó) a hivatalos órák tartama alatt (d. e. 8—12 és d. u. 2—4 óráig) megtekinthetők, miert is az ajánlattevőkről feltehető, hogy azokat ismerik és utagokra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok figyelembe véteteli nem fognak.

A magy. kir. államvasutak fentartják maguknak azon jogot, hogy a pályázók közül, tekintet nélkül a felajánlott bérletösszeg nagyságára, szabadon választhassanak.

A vendéglő helyiségek közül az I./II. oszt. és a külön étterem fűtése és világításáról a vendéglős saját költségén köteles gondoskodni, míg a III. oszt. váró- és étterem világítási és fűtési költségeit felerészben a vasutintézet, felerészben pedig a vendéglős viseli.

Kelt Debrecen, 1904. július hó.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

20.273/I. szám.

M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak budapest-balparti üzletvezetősége a Rakos rendezőpályaudvari olajgázgyár céljaira, az 1904. évi augusztus hó 15-től 1905. évi augusztus hó 15-ig terjedő egy éven át, esetleg kedvező árak elérése esetén az 1907. évi augusztus hó 15-ig terjedő 3 éven át, olajgázfejlesztéshez szükséges szabványos Tinsch féle megfelelően megmunkált öntött acél gázgörek szállítását biztosítani kívánván, arra ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A gázgörek évi szükséglete 65 darab. A szállításra vonatkozó részletes módokatok magában foglaló ajánlati felhívás valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál, a m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatóságánál, valamint az országos iparegyesületnél megtekinthető, az üzletvezetőség általános osztályában (Teréz-körút 62. I. em. 8. ajtó) pedig megszereshető.

A pályázati feltételek kiegészítő részét képező 122201/96. sz. általános anyagszállítási feltételek a m. kir. államvasutak budapesti nyomtatványtáránál szereshetők meg. A szabályszerűen kiállított sivenkint 1 koronás m. kir. okmány-bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve és a borítékban ezen felirással: „Ajánlat a 20273/904. számhoz“ ellátva, legkésőbbben f. évi július hó 30-án déli 12 óráig üzletvezetőségünknel (Teréz-körút 62. szám I. em. 5. ajtó) adandók át, a bántépénz pedig ugyanott a gyűjtőpénztárnál f. évi július hó 29-ig teendő le.

Budapest, 1904. július 1.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Hirdetések

felvételnek a

„TORONTÁL“ kiadóhivatalában.

19
KRIEGER-FÉLE
LEGKÉSEVEBBI JEGYKÖNYVEK
-GRÉME 2 KOR. KORONA-
-ELŐR 1

LEOPOLD GYULA
hirdetési irodája által. Budapest, Erzsébet-körút 51.

Császárfürdő
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Elsőrangú kénes hévízű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás ásványvizusodákkal, kő- és kádfürdővel.
200 kényelmes lakosztóval.
Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KÖSZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKEREBB
a **KRIEGNER-féle**
REPARATOR
1 üveg 2 korona, kis üveg 1 kor.
Főraktár: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR**, Budapest, Calvin-tér.
KIVÁLÓ SZERENŐSÉG!
• ELŐZEKENYSÉG: •
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA
BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 60.
a magy. kir. szab. osztályosországi főfelügyelő helye.
10.000 sorsjegy, 55.000 nyer. — Nyeremények összege 14.459.000 korona.

A Kisbirtokosok
Országos Földhitelintézete
BUDAPEST, V. GÉZA-UTCA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztéses záloglevél-hitelösszeget, melyek után
hosszú időtartamra: 2% levonással:
30 évre a tőke árán 2.50%-os
40 : : : 2.00%
50 : : : 1.50%
Kiszároló járattal a törlesztéssel együtt.
Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

HOTEL PARIS SZÁJLODA
SZAJLODA: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÚT 25. SZ.
100 szoba 2-20 K-től fejlebb kizsoltatással és villanyvilágítással együtt. Fürdő, elegáns kávéház, étterem és éjszakai a házban. Vilamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

REMINGTON
IRÓGÉP
ÚJ MODELLEJE megjelent!
PROSPEKTUST KÜLD
LOGONSKIN
BUDAPEST
ANDRÁSSY-ÚT 12.

Ön nagyon idősnek látszik!
Fesse haját a **CZERNY-féle**
Tanningene
HAJFESTŐ-SZERREL

Vidékiek kedvenc találkozó helye
KLIVÉNYI FERENCZ
vendéglős elsőrangú éttermei
Budapest, VI., Andrásy-út 39.
Kihívó magyar konyha, valódi tiszta borok és a világhírű „PSCHORRBRÄU” egyedül kimerése.

Az egyedül létező valódi angol
SZÉPÍTŐSZER
a Balassa-féle valódi angol mely azonnal eltávolít minden szepőt, májfoszt, pattanást, mitesszert stb. és az arcnak üdéséget, fiataloságot kölcsönöz. Hőgének nélkülözhetetlen!
Egy üveg ára 2—K, hozzá ugorka-szappan L—K, puder 2—K.
Postai szállítás naponta.
Főszékhely: **Balassa Kornél**
gyógyszerár: Budapest — Erzsébetfalva.

OSERS és BAUER
MOTORGYÁR
BUDAPEST V. Lipót-körút 7.
Benzin- és petrolin-motorok
Szivorgó-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel.
Beművelt berendezések működésben. — Előbenküldi gyártmány. — Kedvező feltételek.

Versenyen kívüli olcsó árak!
Elsőrangú angol és francia női ruha-kelme-kötönlegességek árúháza
LEON és OLÁH
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.
Mintákat az ország minden részébe ingyen és bérmentve küldünk

PLATTSCHKEK VILMOS
FÉRFI- ÉS GYERMEK-RUHA ÁRÚHÁZA
Budapest, IV., Kőzponti Városház (Gábor-kerület)

Novák J. C., Nagybecskerek.

••••• Legjobb kerékpárok. •••••

Csak elsőrendű kerékpárokat tartok raktáron, melyek a világhíresek és szakemberek által legjobb minőségűeknek elismertettek.

„Waffenrad“, „Dürkopp“
„Noricum“
(lánc nélküli kitűnő minőség.)

Mіндеzen gépek szabadfutóul is berendezhetők.

Motoros kerékpárok és automobilok is kaphatók.

••••• Javitó műhely. •••••

245—22.20

= FELTŰNŐ UJDONSÁG. =

Delice

legjobb valódi francia
SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

505—x.50

Hivatalnok

28 éves, keresztény, minden irodai munkálatban jártas, keres községi jegyzői vagy ügyvédi irodában alkalmazást. — — Nyelvismerete: magyar, horvát, szerb, román és tót. — — Szíves megkereséseket a kiadóhivatal „Patricius” jellegével továbbít.
546—2.1

80394/904. E-I. szám. M. kir. államvasutak
PÁLYAZATI HIRDETMÉNY.
A magyar királyi államvasutak igazgatósága Kaposvár állomás villamos világítási berendezésének létesítésére ezennel nyilvános pályázatot hirdet.
Az ezen munkára vonatkozó részletes módzatokat tartalmazó ajánlati felhívás a magyar királyi államvasutak igazgatósága E-I. szakosztályánál (Budapest, VI. Andrásy-ut 75. III. emelet 27. ajtószám) kapható.
A feltételeknek megfelelően kiállított ajánlat ivenként 1 kor., mellékletei pedig ivenként 30 filléres m. kir. okmánybéllyel ellátva, legkésőbb 1904. évi július hó 26-án déli 12 óráig, a magyar királyi államvasutak igazgatósága gépészeti főosztályában átadandók vagy postán oda-küldendők és a boríték ezen külcímmel látandó el: „Ajánlat 80.994/904. számhoz, Kaposvár állomás villamosvilágítási berendezésére.”
A bántópenz, mely az ajánlat végösszegének legalább 5%-át kell, hogy kitegye, legkésőbb 1904. évi július hó 25-én déli 12 óráig, a magyar királyi államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.
Bántópenz nélkül, vagy elkésve benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és a részletes módzatok betartásával állítatnak ki, figyelembe nem vétetnek.
Budapest, 1904. május 27-én.
Az igazgatóság.
(Utánnomás nem díjazatik.)

Kisteremia község előjáróságától.
588. kig. szám. 1904. 545-1.1

Arlejtési hirdetmény.

Kisteremia községe a megveti nagykorcsma-épületnek, valamint a jelenlegi községházának 3196 kor. 19 fillér költség-előirányzattal való átalakítását és tatarozását elhatározta mely munkálatok biztosítása végett Kisteremia községéhez tartozó évi július hó 28-án d. e 8 órakor nyilvános szóbeli arlejtés fog tartani. Az arlejtésen résztvevők a költség-előirányzatnak megfelelő 5%-os bányapénzt tartoznak letenni.

A község fenntartja magának a jogot, hogy tekintet nélkül a tett ajánlatra, a vállalkozók közt szabadon választhat.

Az építési terv, költségvetés és feltételek a község jegyzői irodában megtekinthetők.

Kisteremia, 1904. évi július hó 15-én.

Hunyár Mátvás,
jegyző.

Mathias
bíró.

Ki szerelne

finom, tiszta, szepplónéküli rózsás arcot, lágy, üde arcobört? Az mosakodjék naponta az általános ismert orvosi

Bergmann-féle Liliomtejszappannal
(Védjegy: Két bányász)

Bergmann & Co gyárából Dresden és Tetschen a/E.
Raktáron Nagybecskerekén (80 fillér darabja):
Basch Ernő, Benkovich Mihály, Jacobi Hermann gyógyszer-tárjaiban. 433a-30.8

Pályázati hirdetés.

Az Alsó-Béga hajózási m. kir. ki- rendeltségnél Nagybecskerek. Városlaj- utca 835. szám) f. évi szeptember hó 1-ére egy ügyes írnök alkalmazást nyer.

Pályázók jelentkezhetnek a hivatalos órák alatt delelőtt 8-tól délután 2-ig.

547-1.1

Helybeli vállalat keres augusztus 15-én, esetleg augusztus 1-én való belépésre kezdőfizetéssel értekezett

irodai

= gyakornokot,

ki a magyar és német nyelvet szóban és írásban bírja.

Ajánlatokat a „Torontál“ kiadó- hivatala „C. 30.“ jelige alatt továbbít.

(537-x7)

Mindennemű kocsikat (hintó, homokfutó, helotti s más egye- büt) készítetek a legujabb mód szerint, valamint javítok olesón és gyorsan, szint- ugy jutányosan eserelek be óeskát = ujjak fejében, =

E szakmába vágó kovács, bogár és nyerges munkát zintén elvállalok.

Versenyképesség! | **AMEND FERENC** kocsi gyártó
NAGYBESKEREK, Aradai-ut. a régi kórházzal szemben
(8-40.30)

Más vállalat miatt eladom azonnal szabadkézből Eleméren, a Fő-utcán levő

házamat

a benne levő igen jó forgalmu fűszer-, vegyes- és rőfös-keres- kedéssel együtt.

Ugyanott

= 58 család meh =

teljes felszereléssel eladó.

Bővebbet

KOCSIS PÁL,
Eleméren. (541-44)

Sok pénz!

400 koronáig kereshetnek minden rangu egyének havonként, rizkó nélkül mellékkereset gyanant. Bővebbet „A. B. 34.“ alatt Annoncen Bureau des „Merkur“ Stuttgart, Schwabstrasse.

(588-52.31)

Kitünő zongorákat

esakis elsőrendű gyárosoktól tartok állandóan raktáron.

Olcsó árak

= részletfizetésre is.

Régi zongorákat ujjakkal cserélek fel s elvállalok minden- nemű javítást, hang- golást stb. stb.

Weisser Adon,
orgona-építő és zongora-hangoló.
Nagybecskerek, Gizella-part 6. szám.
(451-12.7)

Essenciákat

szábitok, liqueur-ök, pálinkák, mindenféle szeszes italok és ecet kifogástalan gyártá- s-ra felülmúlhatatlan minőségben.

Rendkívüli megtakarítás, mesés eredmény. Megbízható különleges receptek.

Árjegyzékek és prospektusok ingyen és bérmentve

Pollak Karoly Fülöp
essencia-gyár. Prag. (249-20.20)

Ügyes és megbízható ügynökök kerestetnek.

A legisztaabb párolatu cognac a magyar- franczia cognac-gyare Vilagos.

Kaphato minden nagyobb fűszer- és csamena- kereskedésben.

(6-18.15)

101.443.904 számhoz. M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága a jövő 1905 év első felében szükséges ön szállí- tásának biztosítását Chajvan, eziránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb folyó évi augusztus hó 11-ének déli 12 óráig betérjesztendők, a bányapénz pedig folyó évi augusztus hó 10-én déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletezett fel- tételek, a mennyiségek, ugyszintén az általános és különleges szállítási feltételek a magyar királyi államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szak- osztálynál (Budapest, VI. Andrassy-ut 73. sz.) megtekinthető.

Budapest, 1904. évi július hóban.
Az igazgatóság.
(Utányomás nem díjaztatik.)

SCHICHT-SZAPPAN

VÉDJEGYEK:

„SZARVAS“ vagy „KULCS“

a legjobb, legkiadósabb és azért a legolesőbb szappan. Minden kártékony vegyülek- től teljesen ment.

Mindenütt kapható!

A bevásárlásnál különösen ügyeljen arra, hogy minden darab szap- pan a „SCHICHT“ névvel és a fent látható védjegyek egyikével legyen ellátva.

418-34.8

Szer
Zap
hová a
miből
Pleitz
Nagybe-
hová a
sek és
natkozt
Pap
Er
szentgy
löje el
fölvilág
tikai és
Pé
választ
zetes,
nok és
zásánál
világoss
követel
torák a
A
statálnu
része e
megszü
alájru
állaspor
megéri
ságra v
An
említett
között a
tésekre,
konstala
követel
retes ut
valók, a
nép fé
lyáznal
leteket
igyeksz
s a sz
Pap Gé
tatta a
Mos
lentését
Lelk
Torák kö
A le
ség szere
hogya felv
a mai po
Pap
Torákra,
várta. Me
sel és set
Chorlé
szavakka
Ma
Sz
Midő
hatáskelt
szeretet v
minden j
íránt érez
Meg
ugya a jö
ügyét ista
zetlen és
beigazolta
Foga
hálás kösz
Nagyságo
Isten hozt
Pap
a lelkes
a kistorak
gyült a kö
Itt P
lelkész a k
A ro
hogya dekre
nem jöhet
nek a köz